

ТЕМА: Йоганн Вольфганг Гете. Роль Гете в історії Просвітництва. Нове розуміння природи у ліриці поета. Ідея кохання й щастя у «Травневій пісні», ознаки фольклору.

МЕТА (формування компетентності): предметні (знання біографії поета, його погляди на Просвітництво; вчити здійснювати аналіз вірша; розширювати словниковий запас; розвивати навички аналізу та узагальнення, визначення головного та другорядного); **ключові** (уміння вчитися, працювати в колективі, знаходити та подавати необхідну інформацію; формувати естетичні смаки, світогляд).

ТИП УРОКУ: урок формування знань, умінь і навичок.

ПЕРЕБІГ УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТИНА

II. ОГолошення теми й мети

Слово учителя

- «Природа! Ми оточені і загорнуті в неї - не в змозі вибратися з неї, не в змозі проникнути глибше в неї. Непрохана і без попередження вона хапає нас у вихорі свого танцю і тягне нас із собою, поки, стомлений, ми не розтанемо з її обіймів». Це слова відомого німецького просвітителя Гете. Прокоментуйте їх.

- Знайдіть самостійно в інтернеті вислови поета про кохання.

III. РОБОТА НАД ТЕМОЮ

1. Розповідь вчителя «Життєвий шлях Й. В. Гете» (або перегляд відео)

<https://www.youtube.com/watch?v=MpDwpat7xFo>

2. Слово учителя

- Знайдіть в інтернеті цікаві факти про Й. Гете (2-3 хв).

3. Виразне читання вірша

— Як і всі просвітники, Гете обожнював природу, любив прогулянки на свіжому повітрі, тому тема природи та кохання стала провідною у його творчості. Його поезія вирізняється любов'ю до життя, розмаїттям та повнотою почуттів, а також реалістичністю. Т. Манн писав про лірику Гете: «Яким все це було новим, скільки тут чаруючої свободи, мелодійності та барвистості, як під буряним поривом цих ритмів летіла пудра з раціоналістичних перук». Ці ідеї поет утілював у вірші «Травнева пісня». На час створення вірша поет навчався у Страсбурзькому університеті. Він закохався у дочку пастора Фредеріку Бріон, чий образ «у всій її ніжній привабливості» закарбувався в душі поета та відбився в його творчості. Одного разу він записав: «Я відчув, як у мені знову відродилась потреба поетичної творчості,

якої я давно вже не знав. Я створив для Фредеріки багато пісень на знайомі мелодії. Їх назбиралося б, напевно, на цілий том». У «Травневій пісні» два мотиви: замилювання природою та щасливі переживання закоханого. У центрі — людина, яка відчувається частиною природи, радісний настрій передається танцювальним ритмом. Усе це — вибух емоцій поета, викликаних коханням.

- Прослухайте вірш і дайте відповідь на запитання «Чого бажає ліричний герой своїй коханій?»

<https://www.youtube.com/watch?v=f4s0cns5hhE>

4. Аналіз літературного твору

- Тепер самостійно прочитайте поезію Й. В. Гете «Травнева пісня». Яким описом починається твір? Зачитайте.
- Які почуття вирують у душі у ліричного героя? (Кохання та любов до природи.)
- Як герой описує свої почуття? Зачитайте.
- Як можна зрозуміти останній рядок поезії?

5. Заповнення таблиці (на наступних уроках учні продовжать роботу, вивчаючи інші вірші Й. Гете)

Назва	Тема	Ідея	Художні засоби	Почуття і думки, навіяні поезією
«Травнева пісня»	Природа і кохання.	Зображення кохання через красу природи.	Епітети: «зимнім сні», «барвисті квіти»... Метафора: «сміється природа». Порівняння: «сміється природа, як сяє сонце». Риторичні оклики: «Любов моя, ти світлий чар!», ... Анафора : «Як жайворонок – повітря й спів, Як чиста квітка – росу полів».	
«Вільшаний король»				
«Прометей»				

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО

1. Аналіз літературного твору

- Як, на вашу думку, поезія впливає на людину?
- Наскільки важливе кохання для людини?
- У чому секрет популярності вірша «Травнева пісня»?»
- Які елементи і образи фольклору використав автор?

VI. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ

Інтерактивний прийом «так-ні»

(Один учень біля дошки. Учні пропонують факти за змістом матеріалу. Деякі варіанти містять помилки. Учень має виправити їх.)

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ: опрацювати матеріал теми на с. 38-43, підготувати відповіді на питання; виразно читати поезію.

Творче завдання: створити презентацію за змістом вірша «Травнева пісня» або зробити сюжетне фото.